Gemeente Utrecht

2021

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 23 september 2021

Vragenuur, gehouden op donderdag 23 september 2021 te 17.00 uur.

Het vragenuur vindt in verband met de coronamaatregelen niet plaats in de raadzaal, maar digitaal.

Voorzitter: de heer De Pagter.

Aanwezig zijn de leden: Bakker, Van Heuven en Zwinkels.

Voorts is aanwezig de fractiemedewerker: Raaijmakers

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Van Hooijdonk, Van Ooijen en Verschuure.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hartelijk welkom bij het wekelijkse vragenuur van de Utrechtse gemeenteraad. Er zijn vier sets vragen ingekomen.

1. Vragen van de heer Van Heuven (PvdD) inzake hijsen vegan vlag in Utrecht.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Op maandag 1 november a.s. is het weer World Vegan Day. Deze dag staan mensen en initiatieven die een veganistische leefwijze onder de aandacht brengen in het zonnetje. Ook worden mensen op een laagdrempelige en positieve manier gestimuleerd om te kiezen voor een meer plantaardige levensstijl. World Vegan Day is steeds gangbaarder, omdat de veganistische leefwijze steeds gangbaarder wordt. En dat is goed nieuws voor dieren, natuur, milieu en de mens. Als steeds meer mensen kiezen voor plantaardig, heeft dit een veel kleinere ecologische voetafdruk tot gevolg dan nu het geval is.

Op vrijdag 24 september a.s. wordt de Global Goals-vlag gehesen bij het Stadhuis. Jaarlijks worden ook de Sint Maartenvlag en de Regenboogvlag gehesen en mogelijk nog meer vlaggen. In navolging daarvan lijkt het de PvdD-fractie een goed idee om op 1 november a.s. de vegan vlag te hijsen bij het Stadskantoor en/of het Stadhuis.

De PvdD-fractie heeft hierover de volgende vragen.

1. Is het college bereid om op 1 november a.s. de vegan vlag te hijsen bij Stadhuis en/of het Stadskantoor, daartoe een exemplaar van de vlag aan te schaffen en via de geijkte communicatiekanalen uit te leggen waarom de vlag is gehesen? Zo nee, waarom niet?

2. Welke andere manieren zie het college om World Vegan Day in Utrecht te ondersteunen en/of in de praktijk te brengen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij onderschrijven het dat het heel goed zou zijn als meer mensen meer plantaardig zouden eten. Dat is goed voor de gezondheid en goed voor de gezondheid van de planeet. Wij staan daar helemaal achter. Wij hebben inmiddels ook twee vaste dagen in het jaar - Werelddierendag en de Dag van de Duurzaamheid - dat onze eigen catering vegetarisch is. Op 1 november a.s. zullen wij plantaardige producten in de schijnwerpers zetten. Dan vindt ook een voedselconferentie plaats in het kader van de Utrechtse Voedselagenda, waar ook voor World Vegan Day aandacht zal zijn, onder andere uit naam van de PvdD-fractie. Ik geloof dat de PvdD daar zelf bij betrokken is. Er zijn ook met de horeca in Utrecht gesprekken gevoerd om te streven naar meer plantaardige opties.

Wij hebben ons eigen vlaggenbeleid ernaast gelegd. Daar staat in dat wij dat niet doen, tenzij. Wij zijn terughoudend met allerlei momenten om te vlaggen, ook om te voorkomen dat inflatie plaatsvindt en dat wij anders wel op 365 dagen per jaar zouden kunnen vlaggen. Wij hebben niet kunnen zien dat in ons eigen vlaggenbeleid aan World Vegan Day aandacht wordt geschonken. Op de vraag van de PvdD-fractie daarover is het antwoord "nee".

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Ik bedank de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Mijn fractiegenoot de heer Van Steeg en ik vroegen ons af of wij wellicht wél de vlag kunnen hijsen op de dag van de vrijwilligers, 7 december. Deze vlag mag vegan zijn, als dat de PvdD-fractie over de streep trekt. Dat lijkt mij een mooi gebaar in de richting van onze vrijwilligers.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dit illustreert mijn punt van de inflatie van het vlaggen. Ik denk dat wij gemakkelijk 365 vlaggen kunnen verzinnen. Ik heb mij hier niet op voorbereid. Het beleid is echt "nee, tenzij". Er zijn een paar uitzonderingen, zoals de regenboogvlag en de Global Goals. Die sluiten duidelijk aan bij het beleid. Ik heb niet iets kunnen afstemmen over de vrijwilligersdag.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Ik bedank de wethouder voor het beantwoorden van de vragen. Het is jammer dat zij geen mogelijkheid ziet om de vlag te hijsen. Misschien moet zij zelf iets organiseren, bijvoorbeeld bij de voedselconferentie waar wij zullen zijn. Het is natuurlijk wél fijn dat zij onderschrijft dat meer plantaardig eten van belang is voor de leefbaarheid van de aarde en de dieren. Is zij wél bereid om op 1 november zo'n statement te maken op de geijkte communicatiekanalen van de gemeente en om op die manier World Vegan Day een duwtje in de rug te geven?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij besteden er aandacht aan op de voedselconferentie. Ik kan mij voorstellen dat wij die markeren. Welke media daarvoor passend zijn, laat ik aan de collega's over.

2. Vragen van de heer Bakker (D66), de heer Van Corler (GroenLinks), mevrouw Van Mil (Student & Starter) en de heer Wiegant (SP) inzake Utrecht, onderteken het manifest voor een beter drugsbeleid!

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! "Het is niet vijf over twaalf, maar zes over twaalf. Ik durf stellig te beweren dat er meer mensen kapotgaan aan het beleid dat ons land heeft, dan aan

softdrugs zelf". Dat zijn de woorden van Han van Midden, burgemeester van Roosendaal, van VVD-huize, op 17-9-2021. Van Midden heeft samen met 36 andere burgemeesters het "Manifest Ondermijnende Criminaliteit" ondertekend. In dit manifest roepen deze burgemeesters op tot een verbeterde aanpak van ondermijning. Een van de vier kernpunten daarin is het legaliseren van softdrugs en weghalen van het verdienmodel bij criminelen. Utrecht - in de persoon van burgemeester Dijksma - ontbreekt in de lijst van ondertekenaars. In lijn met de antwoorden op de mondelinge vragen tijdens het vragenuur van 1 juli 2021 stellen wij de volgende vragen.

1. Waarom ontbreekt Utrecht c.q. de burgemeester van Utrecht als ondertekenaar van het manifest?
2. Is het college bereid om, net als de burgemeesters van bijvoorbeeld Amsterdam en Lelystad, op korte termijn het manifest alsnog te ondertekenen en om daar publiekelijk uiting aan te geven, zodat duidelijk is dat ook de gemeente Utrecht het manifest steunt? Zo nee, waarom niet?
3. Is het college nog steeds van mening dat regulering en decriminalisering van softdrugs helpt om enerzijds het verdienmodel voor criminelen weg te nemen en anderzijds gezondheidsschade te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kan het college kort aangeven wat Utrecht doet om dit dichterbij te brengen?

Burgemeester **DIJKSMA**: Voorzitter! Hartelijk dank voor de vragen. Misschien is het goed om allereerst te bekijken of het mogelijk is om niet via het vragenuur, maar via een groter debat met elkaar over dit belangrijke thema te spreken. Ik wil de raad aanbieden om daar zelf het initiatief voor te nemen via een brief die ik de raad vóór de kerst zal toesturen. Daar zal ik ook de door de Utrechtse D66-fractie ingediende initiatieven bij betrekken.

Waar wij het volgens mij echt over eens zijn, is dat vijftig jaar "war on drugs" de wereld niet per se beter heeft gemaakt. Wij zijn het er ook over eens dat het belangrijk is om in deze dossiers voorop te blijven lopen en om te durven experimenteren. Wel vind ik het lastig dat het argument dat ook in het manifest wordt gebruikt, suggereert dat als softdrugs worden gelegaliseerd, daarmee in één klap het verdienmodel voor criminelen helemaal weg wordt genomen. Zoals wij weten, is dat in nationale zin wel zo, maar internationaal niet. Dus de volksgezondheidargumenten, die ook een rol spelen - ook in de beantwoording van de vragen - zijn eigenlijk vele malen sterker.

Wel belangrijk is het leveren van bewijslast voor de stelling dat het criminele verdienmodel daadwerkelijk kan worden aangetast bij legaliseren. Het is best jammer dat Utrecht eerder niet kon meedoen met het wietexperiment. Ik hoop erop en ijver ervoor dat wij bij een volgende ronde - of als er een nieuwe kans komt - daar een plek in kunnen verwerven. Ik geloof oprecht dat het belangrijk is dat wij die bewijslast leveren.

De mensen in Den Haag die wij moeten overtuigen dat een volgende stap moet worden gezet, zien dit argument niet als iets dat op dit moment al waar is. Als ik mijn lobbypositie voor dit dossier zo sterk mogelijk wil houden, wil ik liever bewijslast leveren dan alleen belijdenis doen. Als de raad zegt dat het belangrijk is dat wij dit geluid laten horen, dan ben ik vanzelfsprekend bereid om dat te doen, maar ik denk niet dat dit de grootste stap is die wij in dit dossier moeten zetten. De echte stap die wij moeten zetten, is laten zien dat in de praktijk verandering teweeg wordt gebracht. Men kan erop rekenen dat ik daarvoor wil strijden.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Ik dank de burgemeester voor haar antwoorden. Die zijn fijn om te horen. Ook dankt voor de brief. Volgens mij is het goed om deze discussie te voeren. Ik doe dat liever in een raadsdebat dan in het vragenuur.

De burgemeester zegt dat het manifest op zichzelf goed is, maar dat zij dat niet zal ondertekenen, en dat, als de raad dat wil, die daartoe zelf het initiatief moet nemen, bijvoorbeeld via

een actuele motie. Ik denk dat het manifest heel goed is als onderdeel, maar dat het niet het antwoord is.

Burgemeester **DIJKSMA**: Voorzitter! De heer Bakker hoeft mij dat niet via een actuele motie te vragen. Ik begrijp heel goed dat de raad in dit debat zijn positie als progressieve raad wil markeren. Maar wat ik eigenlijk vraag, is of mij de ruimte kan worden gegeven om in de argumentatie die ik hanteer ook een andere aanvliegroute te hebben, en om ook te mogen zeggen dat nog moet worden bewezen dat daarmee het verdienmodel wordt aangetast. Dat hebben wij nog niet kunnen bewijzen, want het experiment heeft zijn beslag nog niet gehad. Ik begrijp dat de argumenten met betrekking tot de volksgezondheid – waar wij al veel meer bewijslast voor hebben – op zichzelf goed zijn. Ik vraag niet om mij die stap te laten zetten – want ik zei zojuist al dat ik dat wil doen – maar ik vraag wél om de ruimte om daarbij argumenten te laten meewegen die ervoor zorgen dat ik ook in Den Haag een betere positie in het debat heb. Die positie is nodig om echt een stap vooruit te kunnen zetten. Geef mij een beetje ruimte voor een eigen geluid, omdat ik oprecht geloof dat dit beter is dan preaching to the converted. Dat is wat wij op dit dossier al te lang doen. Dat helpt niet, want daarmee komen wij geen stap verder.

3. <u>Vragen van mevrouw Zwinkels (CDA) inzake Aandacht voor het Margrietenveld</u>.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Tussen het Jaagpad en voetbalvereniging Odin ligt het bloemrijke Margrietenveld. De buurt waardeert het Margrietenveld enorm en veel mensen maken er dagelijks een ommetje.

1. Wat is de status van het Margrietenveld, welke plannen liggen er nu en wanneer (en door wie) worden daarover de komende tijd besluiten genomen?
2. Is het college bekend met de petitie van de bewoners die al 325 ondertekenaars heeft?
3. Deelt het college de mening dat wij zuinig moeten zijn op zulke groene plekken? Op welke manier wordt het Margrietenveld echt beleidsmatig beschermd?
4. Kan het college toezeggen de raad actief over de ontwikkelingen te informeren en ook met de buurt te communiceren zodat de mensen tijdig op de hoogte zijn en zij hun ideeën voor het behoud van het Margrietenveld met de gemeente kunnen delen?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Het Margrietenveld maakt deel uit van de hoofdgroenstructuur. Het ligt in het ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd. Het is daarin opgenomen als onderdeel van het Kromme Rijn Oeverpark. Op dit moment is de planontwikkeling voor het Kromme Rijn Oeverpark nog niet gestart.

Het antwoord op vraag 1. Het gebied grenst aan het plangebied voor de gebiedsontwikkeling Galgenwaard, maar maakt daar geen deel van uit. Er is wél een relatie tussen de ambitie van het Stadiongebied om het met de sportcampus te verbinden, zodanig dat men van de ene naar de andere kant kan wandelen. Dat maakt het gebied beter toegankelijk en meer doorwaadbaar. De gemeente en de andere initiatiefnemers zullen met de belanghebbenden goed spreken over de gebiedsontwikkeling van de Galgenwaard.

Het antwoord op vraag 2. Sinds nu ben ik bekend met de petitie van de bewoners; bij de gemeente is men daar pas heel kort mee bekend. Het had geholpen als wij daarover eerder contact met de stichting hadden gehad. Dan hadden wij een toelichting kunnen geven op de plannen die wij met betrekking tot dit gebied hebben. Dat had wellicht onrust kunnen voorkomen. Wij danken

mevrouw Zwinkels voor het feit dat zij ons daarop heeft geattendeerd. Wij zijn gaarne bereid om een toelichting op de plannen te geven.

Het antwoord op vraag 3. Wij vinden dat het gebied zeker moet worden beschermd. Het is een waardevol natuurgebied. Het wordt al jarenlang op een bijzondere manier beheerd. Die waarde erkennen wij. Gevraagd wordt om een toezegging om de raad actief te informeren. Wij zullen dat doen. Wij zullen ook de omgeving betrekken bij het Stedenbouwkundig Plan van Eisen voor de Galgenwaard. Inmiddels hebben wij contact gelegd met de Stichting Kromme Rijn Park. De uiteindelijke besluitvorming over een en ander en de ontwikkelingen voor de uitwerking zullen naar de raad toekomen.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Wij bedanken wethouder Verschuure voor de beantwoording. Die is heel positief.

Komt er nog vóór de uitwerking een participatietraject?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Ja, wij zullen natuurlijk met de omgeving in gesprek gaan over hoe een en ander er zal uitzien, net zoals wij dat bij het Lunettenpark hebben gedaan. Als wij daarmee beginnen, zullen wij de raad daarover informeren.

4. Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA) en de heer Wiegant (SP) inzake de Toekomst van huishoudelijke hulpen in Utrecht.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Eind 2020 is de Visie toekomst hulp bij huishouden vastgesteld. Op basis van die visie is een aanbesteding gehouden. Vanaf 2022 verzorgen (deels) nieuwe organisaties de hulp bij het huishouden in Utrecht. De bedoeling van de gemeente is dat cliënten zoveel mogelijk hun vaste huishoudelijke hulpen behouden. De PvdA-fractie heeft zowel in de commissie als in de raad bij de overgang naar nieuwe aanbieders aangedrongen op het waarborgen van goed werkgeverschap en goede werkomstandigheden in de huishoudelijk hulp. De wethouder heeft dit toegezegd en vastgelegd. Nu bereiken ons echter zorgwekkende berichten dat in de praktijk dit niet het geval is. Daarnaast maken wij ons vanwege een toenemend personeelstekort en krapte op de arbeidsmarkt zorgen over de continuïteit van de zorg aan meer dan 1.000 kwetsbare cliënten in Utrecht. De fracties van PvdA en SP hebben hierover de volgende vragen.

1. Hoeveel huishoudelijk hulpen moeten als gevolg van de nieuwe aanbesteding worden herplaatst van oude aanbieders naar nieuwe aanbieders? Heeft de wethouder zicht op hoeveel huishoudelijke hulpen daadwerkelijk van plan zijn om onder een nieuwe aanbieder te werken?
2. Wat betekent dit voor de continuïteit van zorg? Welke andere maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat in 2022 huishoudelijke hulp op een goede manier wordt voortgezet?
3. Het lijkt erop dat de manier waarop werknemers benaderd worden om zelf het initiatief te nemen om over te stappen naar een nieuwe aanbieder een truc is om de opgebouwde werknemersrechten te omzeilen en om de werknemers op een grote achterstand te zetten. Is de wethouder zich ervan bewust dat dit de gevolgen kunnen zijn van deze benadering en hoe kan dat worden voorkomen? Hoe ziet de gemeente erop toe dat de opgebouwde rechten van de werknemers en de kwaliteit van het werk bij de overgang van de ondernemingen worden gewaarborgd?
4. Klopt het dat in de ons omringende gemeenten een hoger tarief voor huishoudelijke hulp wordt gehanteerd? Zo ja, is de wethouder het met ons eens dat deze hogere kosten niet op de werknemers afgewenteld mogen worden?

5. Op verzoek van de PvdA-fractie komt het college met een actieplan voor personeelstekort in de zorg. Hoe gaat het met dit actieplan en is daarin ook aandacht voor huishoudelijke hulpen?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Ik begrijp heel goed waar die vandaan komen. Ik wil graag wat opheldering geven.

Het antwoord op vraag 1. De gemeente heeft zicht op het aantal inwoners dat hulp ontvangt - dat zijn er ongeveer 5.500 - maar heeft geen zicht op de personeelsbestanden van de aanbieders. Dat lijkt mij heel deugdelijk. De consequentie daarvan is dat wij geen zicht hebben op het aantal medewerkers dat de intentie heeft om over te stappen. De gegunde aanbieders krijgen daar de komende weken meer zicht op, onder andere via informatiemarkten, banenmarkten en het aanbieden van banen aan hulpen. Daarnaast hebben de gegunde partijen de komende periode één op één contact met de huidige aanbieders om nadere afspraken te maken.

Het antwoord op vraag 2. De continuïteit van de zorg is van groot belang en is ook in het raadsdebat door de raad onderstreept. Wij zetten daarom alles op alles om samen met de huidige en de gegunde partijen te zorgen voor een soepele overdracht, zowel voor hulpen als voor cliënten. Cliënten en hulpen zijn geïnformeerd via brieven, vraag- en antwoordformulieren, sheets en de website. Voor de duur van de transitieperiode blijven wij proactief communiceren over alle ontwikkelingen. Medewerkers die worden overgenomen door gegunde partijen mogen hun huidige cliënten meenemen, zodat de relatie tussen hulp en cliënt zoveel mogelijk in stand blijft.

Het antwoord op vraag 3. De nieuwe aanbieders hebben zich geconformeerd aan overname van de geldende wet- en regelgeving en aan de cao Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg. Dat betekent dat het personeel dat wordt overgenomen de huidige primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden behoudt. Er is dus nadrukkelijk geen sprake van het omzeilen van opgebouwde werknemersrechten. Mocht dat wél zo zijn, dan zullen wij daar meteen tegen in het geweer komen.

Het antwoord op vraag 4. De informatie die wordt gevraagd, is concurrentiegevoelig en ik heb die dus niet. Wij hebben geen informatie over de tarieven in randgemeenten. Ons tarief hebben wij tot stand laten komen via een zorgvuldige procedure. Wij hebben een externe partij ingeschakeld om een reëel tarief te kunnen opstellen conform de specifieke ANVB-prijs. Hogere kosten mogen inderdaad niet worden afgewenteld op werknemers. Wij hebben op dit moment geen signalen dat dit gebeurt als wordt overgestapt, juist vanwege de garantie op behoud van arbeidsvoorwaarden.

Het antwoord op vraag 5. Op korte termijn ontvangt de raad zoals toegezegd een brief waarin een update wordt gegeven van de implementatie en waarin de nadruk communicatiekeuzes en strategie worden toegelicht. Hierbij wordt ook de staat van het actieplan betrokken dat in de vraag wordt genoemd en de wijze waarop in dit actieplan specifiek aandacht is voor alle huishoudelijke hulp.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik zie dat er geen aanvullende vragen zijn.

Mevrouw **RAAIJMAKERS** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor de beantwoording. Het stelt mij gerust dat wij ieder geval op de werknemersrechten letten. De komende maanden zullen spannend worden. Kan de raad nog vóór 1 januari 2022 een update krijgen?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Zeker, ik ben eigenlijk voornemens om de raad begin oktober een informatiebrief te sturen waarin de huidige stand van zaken uit de doeken wordt gedaan. Het wordt de komende maanden inderdaad best spannend. Ik zal de raad de komende maanden blijven informeren. De raad zal verscheidene updates krijgen over de stand van zaken van

de transitie. Het kan heel goed zijn dat de raad begin volgend jaar en later nog meer informatie krijgt.

De VOORZITTER: Dames en heren! Wij zijn aan het einde gekomen van het vragenuur. Wij zijn door de vragen heen.

Ik wens iedereen een heel fijne avond toe. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter sluit hierna, te 17.24 uur, het vragenuur.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 23 september 2021.

Vragen van mevrouw Zwinkels (CDA) inzake Aandacht voor het Margrietenveld.

Wethouder Verschuure

- zal de raad actief informeren over de ontwikkelingen rond het Margrietenveld en het Stedenbouwkundig Plan van Eisen voor de Galgenwaard en daarover ook met de buurt communiceren.

Vragen van mevrouw Raaijmakers (PvdA) en de heer Wiegant (SP) inzake de Toekomst van huishoudelijke hulpen in Utrecht.

Wethouder Van Ooijen

- zal de raad begin oktober een informatiebrief te sturen waarin de huidige stand van zaken rond de transitie uit de doeken wordt gedaan en in de periode daarna de raad daarover regelmatig updates sturen.